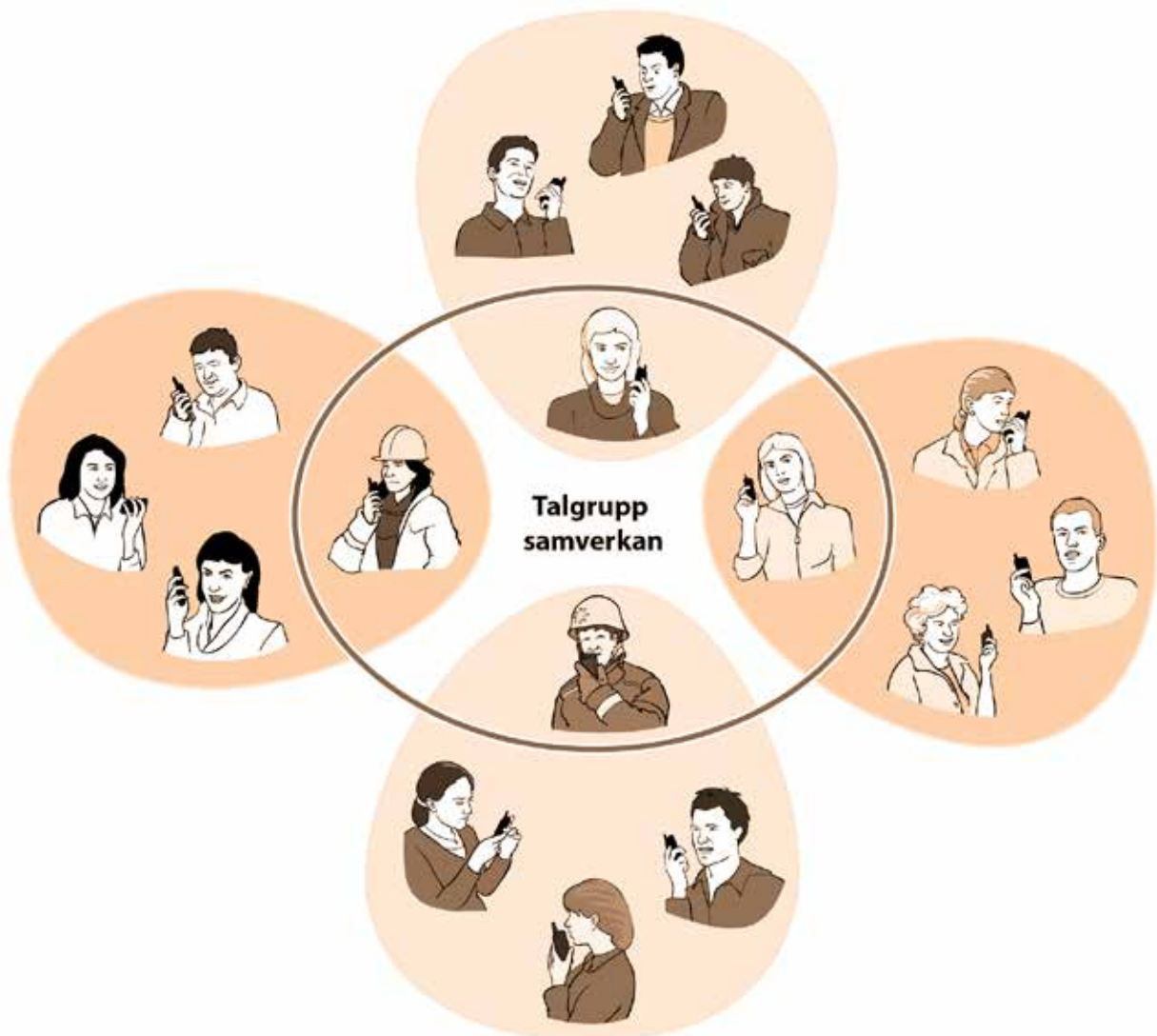

Bilaga till

Nationella riktlinjer för samverkan i Rakel

Bilaga till Nationella riktlinjer för samverkan i Rakel

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Avdelningen för utbildning, övning och beredskap
Rakelverksamheten

Produktion: Advant Produktionsbyrå AB

Publikationsnummer: MSB926 - reviderad september 2017
ISBN: 978-91-7383-770-5

Innehåll

Läsanvisning för bilaga Rakel	4
Inledning	5
Detta dokument kompletterar lednings- och sambandsanalysen	5
Vilka talgrupper behöver din organisation använda?	6
Ta del av eller komplettera den regionala samverkansanalysen	6
Nästa steg är att fylla i programmeringsunderlaget	6
Grundprinciper i Rakel	7
Använda talgrupper – samverkan i Rakel.....	7
Välja talgrupp – vilken talgrupp passar bäst?	8
Olika sorters samverkan beror på situationen	8
Översikt över kategorier av talgrupper	10
Talgrupper för att samverka på Nationell/Regional/Lokal nivå	10
Talgrupper för att samverka med aktörer i Blå	13
Talgrupper för att samverka med aktörer i Gul	14
Talgrupper för samverkan RAPS (Räddningstjänst, Ambulans, Polis, SOS Alarm)	16
Talgrupper för räddningstjänstens insatser och ledning	17
MIRG-talgrupper för samverkan vid räddningstjänst	18
Talgrupper för samverkan SAR (Search and Rescue)	19
Talgrupper för trafik i DMO-läge	20
Samverkansformer	22
Planerad samverkan	22
Rutinmässig samverkan	22
Spontan samverkan.....	22
Rakelteknik.....	23
Trafiklägen i Rakel	23
Dynamiskt tilldelade talgrupper och statiska talgrupper	24
Sammankopplade talgrupper	24
Rakel under särskilda förutsättningar	26
Samverkan med Sveriges Radio & Information till allmänheten	26
Metod för sammankoppling vid RAPS-händelser vid särskilda objekt och vid särskild verksamhet.....	26
Larm och samverkan vid utsläpp av radioaktiva ämnen	27
Hur Rakelsystemet används i olika situationer	28
Sambandsansvarig Rakel i egen organisation	28
Sambandsledare – samverkan vid större händelse	28
Kommunala räddningsinsatser	29
Statlig räddningstjänst – SAR-talgrupper	33
Namnanrop i Rakel	41

Samverkan mellan aktörer – Rakel

Läsanvisning för bilaga Rakel

Detta är en kort sammanfattning av hur vi tror att du bör läsa bilaga Rakel.

Läs igenom *Inledningen* och kontrollera att du är bekant med både din organisations *lednings- och sambandsanalys* och den *regionala samverkansanalysen*.

1. Inledning

Kapitlet *Grundprinciper i Rakel* ger en kort och översiktlig bild av många av grundtankarna som gäller vid samverkan i Rakel. Om du redan är bekant med Rakelsystemet, kan du läsa det här kapitlet ytligt.

2. Grundprinciper i Rakel

Med ledning av vad som framkommit i din organisations *lednings- och sambandsanalys* och den *regionala samverkansanalysen* kan du nu titta närmare på vilka talgrupper som passar just din organisation.

3. Översikt över kategorier av talgrupper

Resten av rubrikerna läser du för att hitta ett svar om du har en specifik fråga.

4. Samverkansformer

5. Rakelteknik

6. Rakel under särskilda förutsättningar

7. Hur Rakelsystemet används i olika situationer

Inledning

Detta dokument är en bilaga till *Nationella riktlinjer för samverkan i Rakel*. Du använder det här dokumentet framför allt i det fjärde steget i den *lednings- och sambandsanalys* som din organisation gör eller har gjort – *Steg 4: Vilka andra behöver ni samverka/kommunicera med?*

Detta dokument kompletterar lednings- och sambandsanalysen

I din organisation har ni troligen redan gjort en lednings- och sambandsanalys. Det här dokumentet kompletterar den lednings- och sambandsanalysen med fördjupad information om hur ni kan använda Rakel som verktyg vid samverkan.

Om din organisation inte har gjort någon lednings- och sambandsanalys, är det dags att göra en. Följ de sex stegen som du hittar på MSB:s hemsida och ta hjälp av det här dokumentet när du kommer till steg 4.

I det här dokumentet tar vi upp den samverkan som sker mellan flera olika aktörer. Här får du en överblick över de talgrupper och andra möjligheter som Rakel ger dig och din organisation när ni ska samverka med andra aktörer.

Den kommunikation som sker internt i din organisation berör vi inte i detta dokument.

De sex (6) steg som ingår i en lednings- och sambandsanalys hittar du på MSB:s hemsida, <https://www.msb.se/> på sidan för lednings- och sambandsanalys.

Det är steg 4 vi fokuserar på i detta dokument.

De sex stegen i en lednings- och sambandsanalys:

Steg Åtgärd

1. Vilka behöver Rakel i din organisation? Vilka ska samverka till vardags? Utgå ifrån er organisationsskiss.
2. Rita in talgrupper. Välj inte för många! Till exempel kan du ha en för ledningsgruppen. En för ett arbetslag som jour-tjänstgör.
3. Vilka behöver kommunicera i din organisation vid en kris eller särskild händelse? Testa i ett scenario.
4. Vilka andra behöver ni samverka med/kommunicera med? Lokalt, regionalt och även nationellt? Titta på nationella riktlinjer för samverkan i Rakel.

Det är detta steg vi fokuserar på i detta dokument. Du får en överblick över vilka talgrupper som din organisation kan tänkas använda och för varje talgrupp finns en kort beskrivning.

Länsstyrelsen ansvarar för att ha gjort en uppdaterad regional samverkansanalys. Din organisation kontaktar länsstyrelsen och begär att få ta del av samverkansanalysen. Där kommer du att få veta vilka talgrupper som gäller för din organisation.

Alternativt kan du och din organisation delta i analysarbetet tillsammans med länsstyrelsen och MSB. **Kontakta din länsstyrelse alternativt kundansvariga på MSB för att få veta vad som gäller för din organisation.**

5. Titta på tilläggstjänster – ska några som till exempel delar på funktionen Tjänsteman i beredskap dela på en Rakel-mobil eller ska de ha varsin och logga in på ett funktionsnummer (tilläggstjänsten Alias – rollbaserad inloggning)?
6. Vem som ska ta emot larm från nödlarmsknappen. Nödlarmet kan programmeras till att gå till exempel till en person, en larmcentral eller en talgrupp.

Vilka talgrupper behöver din organisation använda?

I den lednings- och sambandsanalys som du och dina kollegor har gjort för din organisation har du antagligen kunnat namnge några andra organisationer som din organisation behöver kommunicera med i vardag och vid extraordinära situationer. **Det finns dock antagligen andra organisationer som vill kommunicera med din organisation, utan att du och dina kollegor vet om det. Därför bör du ta del av den regionala samverkansanalysen.**

Ta del av eller komplettera den regionala samverkansanalysen

Din organisation behöver ta del av den regionala samverkansanalysen. Alternativt kan din organisation behöva komplettera samverkansanalysen som länsstyrelsen har gjort. I arbetet med att komplettera den regionala samverkansanalysen deltar Länsstyrelsen, MSB och din organisation. Kontakta Länsstyrelsen för att få veta mer.

Slutresultatet är att du i den regionala samverkansanalysen kan se vilka talgrupper som gäller för din organisation.

Nästa steg är att fylla i programmeringsunderlaget

När du är klar med alla stegen i lednings- och sambandsanalysen behöver du fylla i ett programmeringsunderlag som sedan används för att programmera in talgrupper på rätt sätt i Rakel-mobilerna.

Läs mer om programmering och programmeringsunderlaget på MSB:s hemsida <https://www.msb.se/>, där du hittar instruktioner för programmering.

Grundprinciper i Rakel

Det här dokumentets syfte är att underlätta för aktörerna att planera och göra på ett likartat sätt i Rakel oavsett vilken del av landet de befinner sig i och oavsett vilken typ av samverkan insatsen behöver.

Använda talgrupper – samverkan i Rakel

Signalering i Rakel kan skilja sig åt beroende på situation, organisation och läge, men det finns några grundläggande företeelser som återkommer i de allra flesta situationer:

1. Utlarmning
2. Kvittens
3. Utökad talad händelseinformation – Kompletterande lägesinformation
4. Fortsatt kommunikation – Arbets samband

1. Utlarmning

Utlarmning sker normalt individuellt via en varseblivningssignal (Unit Alert eller Call Out) följt av en textbaserad informationsmängd. Texten ska minst omfatta en händelserubricering samt en anvisning om i vilken talgrupp och när mer information kommer att lämnas.

2. Kvittens

Kvittens av mottagen utlarmning sker normalt via status till den larmcentral som resursen primärt är knuten till. En sådan kvittens ska också uppfattas som att informationen i utlarmningen hanteras och att rätt funktion finns i aviserad talgrupp på utsatt klockslag.

3. Utökad talad händelseinformation – kan heta "totalinfo" eller liknande

Den som initierat utlarmningen lämnar i angiven talgrupp och på utsatt tid en mer omfattande händelseinformation samt vilka åtgärder som förväntas av dem som är larmade. Informationen ska också omfatta vilka aktörer som larmats (görs med fördel vid ett upprop). Här ges vidare instruktioner om den fortsatta sambandsplanen samt uppgifter om uppföljande samverkanskonferenser eller motsvarande.

Syftet med en utökad händelseinformation är att ge andra enheter som har medhörning *en bild av läget*. För enheter under framkörning är den bilden viktig för den mentala förberedelsen. För andra aktörer kan bilden vara avgörande för de beslut och de bedömningar de gör.

4. Fortsatt kommunikation – Arbets samband

En förutsättning för fortsatt samverkan mellan aktörer är att sambandet fungerar under hela insatsen. Om insatsen ändrar karaktär eller storlek under tiden kan man behöva ändra vilka talgrupper man anvisar till aktörerna, för att på bästa sätt tillgodose kommunikationsbehovet för alla berörda.

Välja talgrupp – vilken talgrupp passar bäst?

Beroende på vilken verksamhet du är aktiv inom finns det ett antal talgrupper som ska finnas förprogrammerade i din organisations Rakelmobiler. Du hittar den kompletta och aktuella listan på MS-B:s hemsida, <https://www.msb.se/>.

Grundprinciper för att välja talgrupp

När man väljer en talgrupp bör man ta hänsyn till följande principer:

- Man ska i första hand sträva efter att vara öppen i kommunikationen, i syfte att underlätta för alla berörda aktörer att lösa sina uppgifter.
- Ta tillvara på de positiva effekter som kommer av överhörning. Det som sägs mellan två aktörer kan vara mycket viktigt för andra aktörer att höra.
- Samverkanstalgrupper bör användas för huvudmängden av kommunikationen vid samverkanshändelser.
- Sambandsledaren anvisar talgrupper och gör bedömningen från situation till situation vilka talgrupper som ska användas och på vilket sätt samt av vilka användare. För mer information om sambandsledare, se rubriken *Sambandsledare – samverkan vid större händelser*.
- Information skall tolkas av mottagaren och inte via tekniska eller mänskliga filter. Den som har något att säga ska så långt det är möjligt prata direkt med den som behöver den informationen. Detta innebär dock inte att respektive organisations ledningsstruktur ska "kortslytas" genom att ledningscentraler undanhålls information.
- För personal som redan är insatt i arbete ska man i det längsta undvika att tvinga fram talgruppsbyten
- Använd väl etablerade och väl fungerande arbetssätt och använd tekniken för att stödja dessa.
- Utgångspunkten skall vara den lilla, frekventa händelsen som kan byggas ut till den stora händelsen.

Olika sorters samverkan beror på situationen

Planerad och rutinmässig samverkan – välj så smal talgrupp som möjligt

Välj en talgruppskategori vars syfte stämmer med det aktuella samverkansuppdragets definition och vars talrättigheter omfattar så få aktörer som möjligt men samtidigt inte exkluderar någon av de som planeras delta i uppdraget. Omfattas händelsen av någon av de i nationella riktlinjer specificerade områdena ska talgruppsval ske som det står i riktlinjerna. Hänsyn måste tas till om det för händelsen finns en sambandsledare som kan bistå (till exempel med sammankoppling av talgrupper) eller inte.

Spontan samverkan – välj så bred talgrupp som är lämpligt

Välj en talgruppskategori vars syfte stämmer med det aktuella samverkansuppdragets definition och vars talrättigheter om-

fattar en så bred aktörskrets som möjligt utan att inkludera någon aktör som inte ska ha tillgång till informationsflödet. Hänsyn måste tas till om det för händelsen finns en sambandsledare som kan bistå (till exempel med sammankoppling av talgrupper) eller inte.

Översikt över kategorier av talgrupper

För var och en av de grupper i din organisation där du har sett ett behov av att kommunicera med andra aktörer ska du planera för en eller flera talgrupper. I de flesta fall är talgruppernas namn relativt självförklarande, men i vissa fall kan du behöva läsa i detalj på respektive talgrupp.

Talgrupperna är indelade i kategorier efter deras användningsområden:

- Talgrupper för att samverka på Nationell/Regional/Lokal nivå
- Talgrupper för att samverka med aktörer i Blå
- Talgrupper för att samverka med aktörer i Gul
- Talgrupper för samverkan RAPS (Räddningstjänst, Ambulans, Polis, SOS Alarm)
- MIRG-talgrupper för samverkan med räddningstjänst
- Talgrupper för samverkan SAR (Search and Rescue)
- Talgrupper för trafik i DMO-läge (Direct Mode Operation)

Talgrupper för att samverka på Nationell/Regional/Lokal nivå

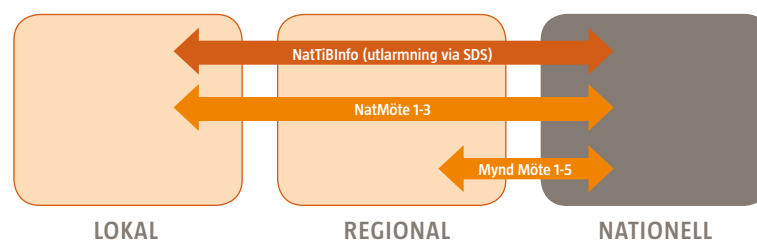
I talgruppsnamnen förekommer ibland "Zzzz", vilket är beteckningen för ett län.

NatTiBInfo + utlarmning via SDS Lok/Reg/Nat

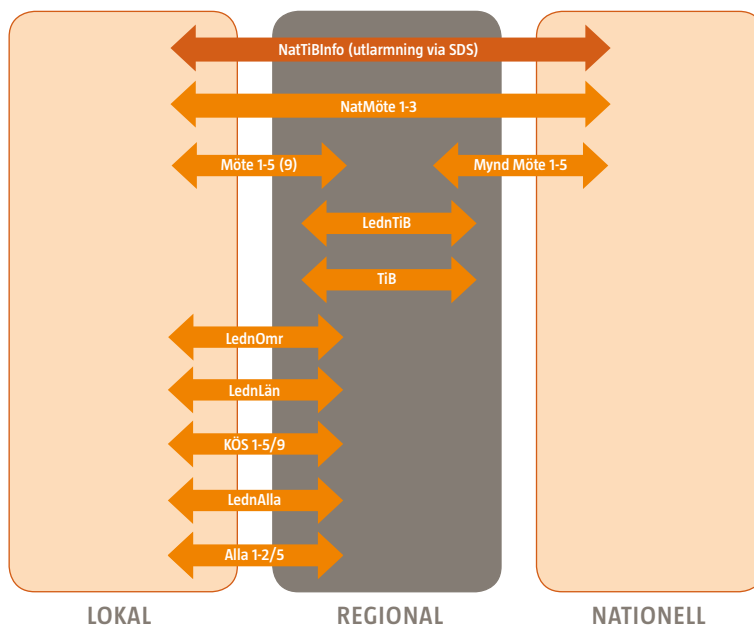
Den här talgruppen används inte för tal utan för att med SDS initiera samverkan och sprida viktig information mellan aktörer som är ålagda att ha TiB (Tjänsteman i Beredskap) och ledningsfunktion på alla nivåer.

Vid händelser som är av sådan art och storlek att man behöver samverka nationellt och med många olika aktörer, sänder man på talgruppen *NatTiBInfo* ut ett SDS-meddelande med en begäran om exempelvis en samverkanskonferens. Vidare kommunikation genomförs därefter i andra talgrupper.

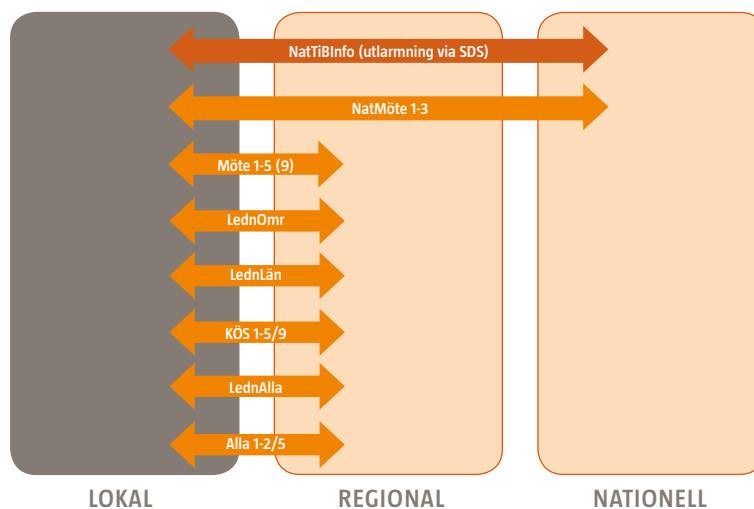
Talgrupper Nationell Samverkan

Talgrupper Regional Samverkan

Talgrupper Lokal Samverkan

Natmöte 1-3 Lok/Reg/Nat

Natmöte är en mycket bred talgrupp som används i första hand för situationer som kräver samverkan över alla nivåer, nationellt, regionalt och lokalt.

Talgruppen *Natmöte* kan användas för samverkan mellan aktörer på lokal, regional och nationell nivå, samt för samverkan mellan centrala myndigheter. SOS Alarm ansvarar för anvisning av talgruppen för att förhindra störningar mellan samverkansaktiviteter som pågår parallellt.

Myndmöte 1-5 Reg/Nat

Den här talgruppen är smalare än *NatMöte* eftersom endast myndigheter och organisationer med myndighetsansvar kan ingå i den.

Zzzz Möte 1-5 (9) Lok/Reg

Zzzz Möte 1-5 (9) är en talgrupp som används i första hand för situationer som kräver samverkan över kommungränser och inom länets gränser.

Exakt vilka som ska ingå i talgruppen avgörs i samverkan med länsstyrelsen vid en **regional samverkansanalys**.

Beslutet att börja använda en av talgrupperna i *Zzzz Möte* fattas inom ramen för samverkansledning i någon av talgrupperna *Zzzz LednTiB* eller *Zzzz LednLän*, alternativt via telefon eller fysiskt möte eller på annat lämpligt sätt.

SOS Alarm ansvarar för anvisning av talgruppen för att förhindra störningar mellan samtidigt pågående samverkansaktiviteter.

Zzzz LednTiB Reg

I denna talgrupp lyssnar varje Tjänsteman i Beredskap (TiB) från organisationer i länet.

Talgruppen *Zzzz LednTiB* ska betraktas som en larmtalgrupp (24 timmar/dygn året runt) inom länet. Talgruppen ger respektive organisation möjlighet att snabbt delge information inom länet och kan användas för veckovisa avstämningar. Talgruppen ska användas initialt vid allvarliga eller extraordinära händelser.

Zzzz TiB Reg

Den här talgruppen är bredare än de övriga *TiB-talgrupper* som avses i *Zzzz LednTiB*. Den har inte samma krav på passning 24/7.

Länsstyrelsens samverkansanalys är grunden för att veta vem som ska använda den här talgruppen. I *Zzzz LednTiB* är det utpekade vilka som ska kunna delta. *Zzzz TiB* kan ytterligare användarorganisation tillåtas delta i samverkanskonferenser.

Zzzz LednOmr Lok/Reg

Den här talgruppen är smalare än *Zzzz LednLän*. Talgruppen är främst avsedd för samverkansledning mellan länsstyrelse och kommun/kommuner.

Zzzz LednLän Lok/Reg

Jämfört med *Zzzz Möte* så är detta ledningsfunktioner inom länet som har behov av ett separat ledningssamband. Även grannlän ingår i denna talgrupp.

Zzzz KÖS 1-5/9 Lok/Reg

Den här talgruppen används vid samverkansbehov inom kommun samt mellan kommuner/länsstyrelser.

Zzzz LednAlla Lok/Reg

Den här talgruppen används när ingen annan lämplig ledningstalgrupp finns att tillgå. Talgrupperna *Alla* ska ses som ”sista

halmstrået”. Det är respektive användarorganisation (AO) som ansvarar för att bestämma vilka Rakelmobiler som ska programmeras med den här talgruppen och att programmera in talgruppen i mobilerna. Det är användarorganisationen som bestämmer vilka mobiler som avses, men detta bör behandlas inom ramen för den regionala samverkansanalysen.

Zzzz Alla 1-2 Lok/Reg

Detta är den bredaste talgruppen och därmed den mest spridda samverkanstalgruppen inom ett län. Alla kan medverka i talgruppen vilket kan vara både till för- och nackdel.

Talgrupper för att samverka med aktörer i Blå

För att möjliggöra samverkan mellan alla användare inom blåljusorganisationerna nationellt eller i ett län/i en Rakelzon finns samverkanstalgrupperna *Samverkan Blå*.

Talgrupperna kan användas vid spontan eller i vissa fall planerad samverkan mellan en eller flera organisationer inom blåljusorganisationen, som inte har tillgång till mera specifika typer av statistiskt programmerade talgrupper för samverkan.

SOS Alarm anvisar *Samverkan Blå*-talgrupper för insatser, övningar och andra ändamål.

Behöriga användare från alla blåljusorganisationer kan ha tillgång till och kan avlyssna talgruppen

Vid större räddningsinsatser, exempelvis i anslutning till kust eller skogsbränder, där nationella enheter deltar kan *NatBlå*-talgrupperna användas för samverkan mellan till exempel kommunal räddningstjänst och tillförda enheter från exempelvis Försvarsmakten och Kustbevakningen. De länsvisa talgrupperna *Samverkan Blå* används i första hand för planerade insatser eller övningar samt i situationer då det saknas behov av *NatBlå* eller då den nationella strukturen för tilldelning av talgrupper tekniskt inte fungerar.

Samverkan Blå över länsgränser

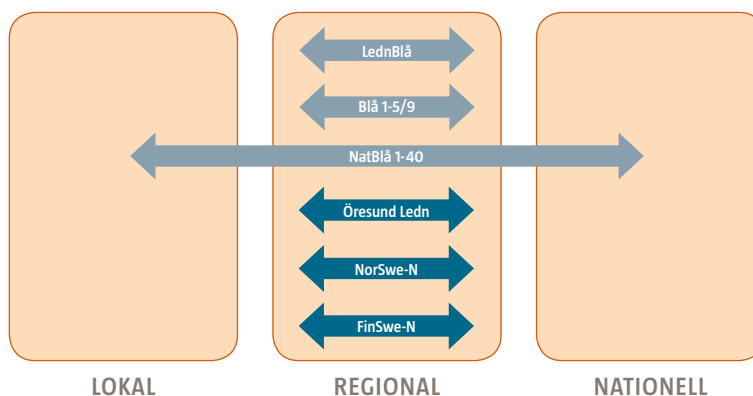
Försvarsmaktens enheter har talgrupperna *Samverkan Blå* för samtliga län samt *Samverkan Nat Blå* programmerade i Rakelmobilerna.

Ambulans, polis och räddningstjänst ska programmera samtliga *Samverkan Blå*-talgrupper för eget län och samtliga *Samverkan Nat Blå*-talgrupper i samtliga Rakelmobiler.

Polisen har särskilda samverkanstalgrupper benämnda *Samverkan Polis* enbart avsedda för sammankoppling till andra samverkans-talgrupper som inte är insatssamverkanstalgrupper eller RAPS-talgrupper. Sammankoppling av talgrupper för polisen utförs av polisens ledningscentraler.

Användarorganisationerna väljer själva vilka talgrupper utöver eget län och nationella som programmeras med hänsyn taget till organisation och verksamhetsområde.

Talgrupper Samverkan Blå

Zzzz LednBlå Reg

Zzzz LednBlå är en ledningstalgrupp för samverkan mellan blåljusaktörer och omfattar ledningsfunktionerna vid blåljusorganisationerna. Länsstyrelsen ska tillsammans med andra blåljusaktörer inom länet planera hur talgruppen ska användas. Detta sker med hjälp av den **regionala samverkansanalys** som länsstyrelsen ansvarar för.

Talgruppen bör vara programmerad i Rakelmobiler på ledningsplatser och i ledningsfordon.

Zzzz Blå 1-5/9 Reg

Talgrupperna kan användas vid spontan eller i vissa fall planerad samverkan mellan en eller flera organisationer inom blåljusorganisationen som inte har tillgång till andra typer av statistiskt programmerade talgrupper för samverkan och där inget behov av de nationella Blå-talgrupperna finns.

NatBlå 1-40 Nat

NatBlå 1-40 är till för samverkan mellan alla användare inom blåljusorganisationerna nationellt eller inom ett län eller en Rakelzon. De bör användas vid insatser där resurser som tillhör blåljusorganisationer från flera olika Rakelzoner samverkar.

Öresund Ledn Nat

Används för samverkan mellan Danmark och Sverige.

NorSwe-N Nat

Används för samverkan mellan Norge och Sverige.

FinSwe-N Nat

Används för samverkan mellan Finland och Sverige.

Talgrupper för att samverka med aktörer i Gul

För att möjliggöra samverkan mellan användare i blåljusorganisationerna och myndigheter, organisationer och företag inom gul-organisationerna (teknisk infrastruktur) finns samverkans-talgrupperna *Samverkan Gul*.

Trafikverkets trafikledning anvisar *Samverkan Gul*-talgrupper för insatser, övningar och andra ändamål.

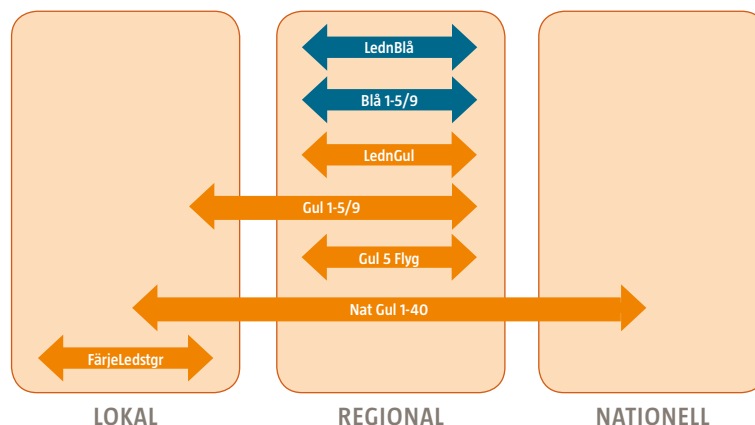
Zzzz Gul 1-5/9 Lok/Reg

De här talgrupperna kan användas vid samverkan med i första hand Trafikverkets och Elbranschens resurser samt övriga gul-organisationer som inte har tillgång till andra typer av statistiskt programmerade talgrupper för samverkan.

Användarorganisationerna väljer själva vilka talgrupper utöver eget län och nationella som programmeras med hänsyn taget till organisation och verksamhetsområde.

I första hand ska användarorganisationers egna talgrupper användas, i andra hand Gula länstalgrupper och i sista hand nationella Gula talgrupper.

Talgrupper Samverkan Gul

Zzzz Ledning Gul Reg

Talgruppen *Zzzz Ledning Gul* bör vara programmerad i Rakelmobilerna på ledningsplatser och i ledningsfordon.

Nat Gul 1-40 Nat

Nat Gul 1-40 är till för samverkan mellan alla användare inom gul-organisationerna nationellt eller inom ett län eller en Rakelzon. De bör användas vid insatser där resurser som tillhör gul-ljusorganisationer från flera olika Rakelzoner samverkar.

Nationella Gula talgrupper ska programmeras in statistiskt hos användarorganisationen som har talrättigheter i kategori Gul. Detta för att vid större lokal händelse kunna tillföra insatser från andra län med bibehållet samband.

Färjeledstalgrupper Lok

För att möjliggöra spontan samverkan mellan alla användare i blåljusorganisationerna och Trafikverkets färjeleder och Sjö-

fartsverkets slussar i Södertälje och Trollhättan finns särskilda *Färjeledstalgrupper* för anrop och intern samverkan.

Polisens ledningscentraler och SOS-central/larmcentral ska använda *Färjeledstalgruppen* vid brådskande samverkan med Trafikverkets färjor.

Talgrupperna används för intern samverkan mellan Trafikverkets färjor på färjeleden men kan även användas vid spontan samverkan då ett utryckningsfordon snabbt behöver få kontakt med en färja för akut transport.

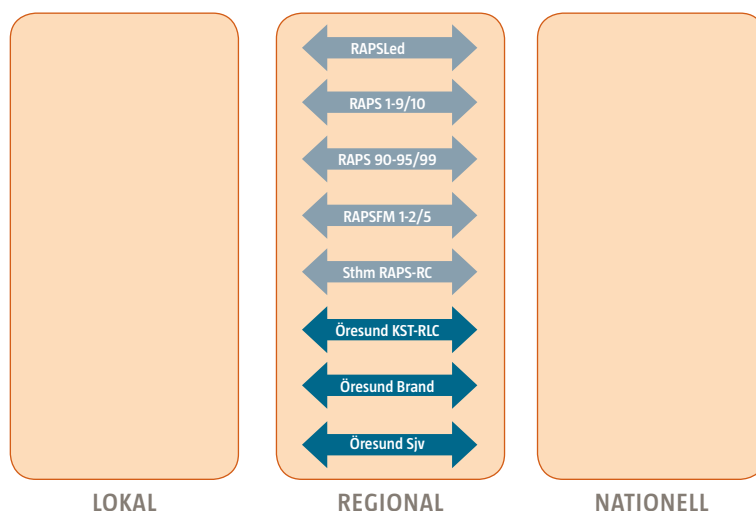
Vid brådskande återtransporter ska uttryckande enheter (främst ambulans) hålla kontakt med färjeleden direkt eller via ledningscentral, för att färjan ska kunna upprätthålla ordinarie trafik på färjeleden.

Talgrupper för samverkan RAPS (Räddningstjänst, Ambulans, Polis, SOS Alarm)

RAPS-talgrupperna används för samverkan mellan Kommunal räddningstjänst, Ambulans, Polis och SOS Alarm. Andra organisationer kan vid behov få tillgång till en RAPS-talgrupp genom sammankoppling av talgrupper. Även Trafikverket har talrättigheter i RAPS-talgrupper.

Ambulans RAPS-talgrupperna används på samma sätt som ”vanliga” RAPS men i första hand för händelser av sjukvårdskaraktär och får därför inte avlyssnas av personal som inte är direkt involverad i ett ärende. Se även rubriken ”Hur Rakelsystemet används i olika situationer”.

Talgrupper Samverkan RAPS

Zzzz RAPSled Reg

Zzzz RAPSled är tänkt att användas då man behöver skilja på det operativa samverkanssambandet å ena sidan och ledningssambandet för samverkan å andra sidan. Det kan till exempel vara om det blir så tät radiotrafik i den vanliga RAPS-talgruppen att det vore fördelaktigt att ge ledningssambandet en egen talgrupp.

Zzzz RAPSled ska då användas för ledningssambandet mellan de RAPS-organisationer som agerar i händelsen och detta sker parallellt med det operativa samverkanssambandet som sker i en annan talgrupp.

Zzzz RAPS 1-X Reg

Zzzz RAPS 1-X används för operativt samband vid samverkansinsatser inom organisationerna kommunal räddningstjänst, ambulanssjukvård, polis och SOS Alarm. Övriga organisationer som kan behöva kommunicera på talgrupperna kan vid behov få tillgång till dem genom sammankoppling med en lämplig annan talgrupp.

”X”-et i namnet står för att antalet talgrupper kan variera mellan länen. Därför finns ingen fast siffra att ange.

Zzzz RAPS 90-95/99 (i storstadsregioner även 80-85/89) Reg

Zzzz RAPS 90-95/99 (Ambulans-RAPS) används på samma sätt som ”vanliga” RAPS men företrädesvis vid insatser som primärt berör sjukvård. De får därför inte avlyssnas av personal som inte är direkt berörda av insatsen.

RAPSFM 1-2 Reg

Används av Försvarsmakten för sammankoppling med RAPS-talgrupp.

Sthm RAPS-RC

Används för brådskande kommunikation mellan larm-/ledningcentralerna i Stockholms län.

Öresund KST-RLC Reg

Används för samverkan mellan ledningscentraler för polisen i Sverige och Danmark.

Öresund Brand Reg

Används för samverkan mellan kommunal räddningstjänst i Sverige och Danmark.

Öresund Sjö Reg

Används för samverkan mellan sjukvård i Sverige och Danmark.

Talgrupper för räddningstjänstens insatser och ledning

Räddningstjänstens regionala insatstalgrupper och i förekommande fall ledningstalgrupper, fördelas i första hand inom ett län på samma sätt som RAPS-talgrupperna.

Se MSB:s Anvisningar för nummersättning i Rakel för kommunal räddningstjänst, räddningstjänst vid flygplats, industri och kärnkraftsanläggning samt MSB:s nationella resurser och skolor. Den hittar du på MSB:s hemsida, <https://www.msb.se/>.

Räddningstjänstens insatstalgrupper

Räddningstjänsterna inom respektive län ska, programmera Rakel-mobilerna med räddningstjänstens regionala insatstalgrupper för eget samt angränsande län.

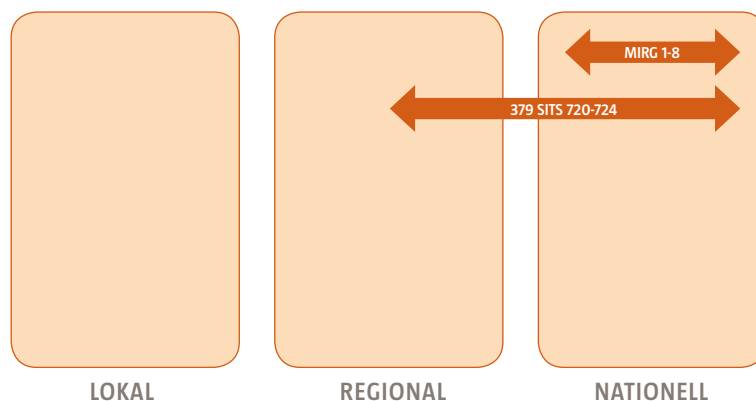
Räddningstjänstens ledningstalgrupper

Räddningstjänstens regionala ledningstalgrupper används för kommunikation mellan ledningsfunktioner vid större insatser. Exempelvis mellan RCB-funktioner, olika ledningsnivåer och ledningsplatser.

MIRG-talgrupper för samverkan vid räddningstjänst

MIRG (Maritime Incident Response Group) är räddningsinsats till sjöss och i Sverige innebär det både sjöräddning och miljöräddning. Sjöfartsverket och Kustbevakningen är ansvariga myndigheter och MSB har rollen som samordnande myndighet med ansvar för utbildning för MIRG-styrkornas personal.

Talgrupper Räddningstjänst och MIRG

MIRG 1-8 Nat

En MIRG-talgrupp är en gemensam insatstalgrupp för i första hand rökdykning och räddningstjänst ombord på fartyg. För rutinmässig insatssamverkan vid sådana insatser, används nationella MIRG-talgrupper samt *Rtj DMO*-talgrupper och *KBV DMO*-talgrupper. *Blå DMO*-talgrupperna kan användas för samverkan.

379 SITS 720-724 Reg/Nat

Denna talgrupp kan bland annat användas vid sjukvårdsinsats till sjöss där landsting i flera Rakelregioner är berörda. Vid behov kopplar SOS Alarm samman talgruppen med en talgrupp från en annan användarorganisation.

Talgrupper för samverkan SAR (Search and Rescue)

Det finns nationella SAR-talgrupper som används för

- efterforskning och fjällräddning
- sjöräddning
- flygräddning.

Talgrupperna används vid samverkan mellan dessa räddningstjänster och externa resurser som till exempel flygplan, helikoptrar, hemvärnet samt SSRS. SAR-talgrupperna syftar till att skapa en gemensam kommunikationsplattform vid samverkan mellan sjöräddnings-, flygräddnings- och efterforskningsenheter.

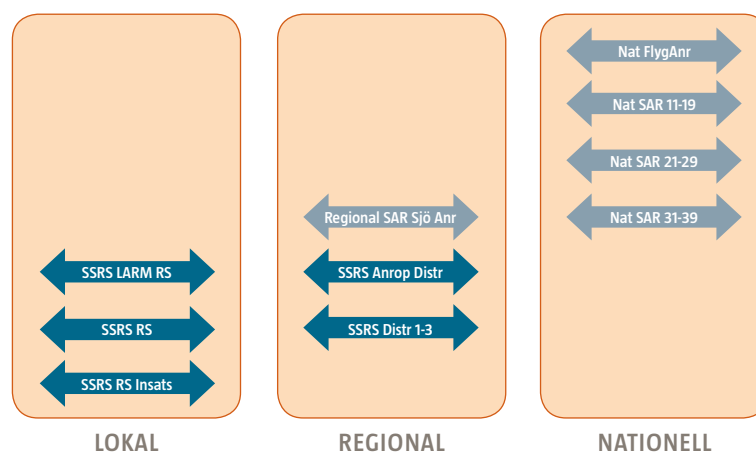
En SAR-talgrupp är en gemensam insats- och ledningstalgrupp. En SAR-talgrupp är avsedd för gemensam insatssamverkan på motsvarande sätt som en RAPS-talgrupp.

SAR-talgrupperna för efterforskning och fjällräddning disponeras av polisens ledningscentraler som vid behov kan koppla samman nödvändiga talgrupper med SAR-talgruppen. Polisens NLC (Nationella ledningscentral) anvisar SAR-talgrupper.

SAR-talgrupperna för sjö- och flygräddning disponeras och anvisas av sjö- och flygräddningscentralen, JRCC (Joint Rescue Coordination Center). SOS-central eller annan larmcentral för räddningstjänst eller sjukvård svarar för sammankoppling med RAPS.

Används flera flygande enheter vid insatsen kan dessa med fördel separeras från övriga enheter genom att använda en SAR-talgrupp för denna samverkan. Även vid andra typer av insatser där externa resurser från blåljusorganisationerna används kan polisens SAR-talgrupper användas.

Talgrupper Samverkan SAR

SSRS RS Samv

Talgrupp hos Sjärräddningssällskapet som används vid samverkan med RAPS-organisationer. SOS Alarm kopplar samman SSRS med SAR alternativt RAPS efter behov.

Nat FlygAnr Nat

För flygande enheter finns det en nationell anropstalgrupp, *Nat FlygAnr* som används för anrop av flygande raketutrustade resurser som JRCC regelmässigt kan utnyttja för insatser. JRCC har öppen passning på talgruppen.

Regional SAR Sjö Anr

Anropstalgrupperna används för att spontant etablera kontakt med sjögående enhet eller med JRCC (Joint Rescue Coordination Center) när det gäller sjöräddning. JRCC har öppen passning på alla fyra anropstalgrupperna.

NAT SAR 11-19

Polisens SAR-talgrupper som används vid eftersök av försvunna personer samt vid fjällräddningsinsatser. Polisens NLC anvisar talgrupp.

NAT SAR 21-29

Talgrupperna *NAT SAR 21-29* används för Sjøräddning. I förekommande fall anvisar JRCC talgrupp och SOS-central eller motsvarande kopplar samman med RAPS.

NAT SAR 31-39

Talgrupperna *NAT SAR 31-39* används för Flygräddning, eller då Sjöfartsverkets flygande enheter bistår annan räddningstjänst. I förekommande fall anvisar JRCC talgrupp och SOS-central eller motsvarande kopplar samman med RAPS.

Talgrupper för trafik i DMO-läge

DMO (Direct Mode Operation) kan användas planerat för att avlasta Rakelnätet, eller oplanerat om Rakelnätet inte räcker till. En Rakelmobil som används i DMO-läge kan liknas vid en kommunikationsradio (typ jaktradio) och dess räckvidd för sändning är begränsad.

DMO-trafiken sker på frekvenser som i många fall delas mellan användarorganisationerna varför det kan vara "upptaget" trots att ingen trafik hörs. Av bland annat den anledningen är det viktigt att hålla konversationen kortfattad. Radiotrafik i DMO är till skillnad från trafik i TMO (Trunked Mode Operation) inte heller krypterad utan kan avlyssnas av obehöriga!

Alla

För att alla användarorganisationer ska kunna samverka i direktläge finns DMO-talgrupperna *Alla DMO* som är programmerade i Rakelmobilerna.

Blå

För att alla blåljusorganisationer ska kunna samverka i direktläge finns DMO-talgrupperna *Blå DMO* som är programmerade i Rakelmobilerna.

KÖS

För att alla funktioner på regional och lokal nivå, till exempel länsstyrelsens och kommunens olika förvaltningar ska kunna samverka i direktläge finns DMO-talgrupperna *KÖS DMO* som är programmerade i Rakelmobilerna.

Samverkansformer

Planerad samverkan

Med planerad samverkan avses sådan samverkan som i god tid har hunnit planeras med avseende på talgruppsanvändning, ingående funktioner, med mera.

Ett exempel på planerad samverkan kan vara gemensamma insatser vid storhelger, skolavslutningar eller olika planerade tillsynsaktiviteter.

Rutinmässig samverkan

Rutinmässig samverkan är samverkan vid oplanerat och händelsestyrt ärende, som är skapat i lednings-/larmcentral och som sker mellan enheter från flera organisationer som räddningstjänst, ambulans, polis och SOS central/larmcentral.

Händelser som omfattas av rutinmässig samverkan är inte möjliga att planera utifrån dess art, tid och omfattning. Begreppet rutinmässig samverkan omfattar normalt RAPS- och SAR-händelser.

Spontan samverkan

Med spontan samverkan menas tillfällig oplanerad samverkan mellan aktörer från olika organisationer.

Exempel på spontan samverkan kan vara vid en hastigt uppkommen miljöhändelse. Vid en sådan händelse kan en eller flera kommuner, en eller flera länsstyrelser och ofta även nationella aktörer som till exempel Livsmedelsverket eller SMHI behöva samverka.

Rakelteknik

Trafiklägen i Rakel

Radiotrafiken i Rakel ska alltid fungera. För att säkerställa att det alltid går att kommunicera sker samverkan i Rakel i första hand i så kallat **nätläge (TMO)**.

Följande trafiklägen finns i Rakel:

- nätläge (TMO)
- gatewayläge (GMO)
- repeaterläge (RMO)
- direkkläge (DMO).

Nätläge (TMO)

Radiotrafik i nätläge, Trunked Mode Operation (TMO)

Nätläge (TMO) är det normala trafikläget i Rakel, och det är också i det läget som den största funktionaliteten finns. I nätläge har Rakelmobilen direktkontakt med Rakelsystemet. Alla samtal och all datatrafik går då från Rakelmobilen över luftgränssnittet till en basstation som Rakelmobilen väljer. Sedan går trafiken vidare via ett transmissionsnät till systemets växlar för att slutligen spridas till andra Rakelmobiler och operatörer.

Trafiken i nätläge (TMO) är krypterad. Krypteringen uppfyller dock inte kraven på så kallad end-to-end¹-kryptering enligt Försvarmaktens klassificering. Varje användare måste därför vara medveten om vilka sekretessregler som gäller inom den egna organisationen och även enligt sekretesslagstiftningen. Mer information om Rakel och sekretess finns i dokumentet *Nationella riktlinjer för samverkan i Rakel*.

I nätläge kan en Rakelanvändare lyssna av och delta i kommunikationen i en eller flera talgrupper.

Direkkläge (DMO)

Radiotrafik i direkkläge, Direct Mode Operation (DMO)

En Rakelmobil kan ställas in på direkkläge (DMO) exempelvis om nättäckning eller kapacitet saknas i Rakelsystemet så att nätläge (TMO) inte kan användas. I direkkläge (DMO) arbetar Rakelmobilen i direkttrafik mot en eller flera andra Rakelmobiler, utan stöd av Rakelnätet.

I direkkläge är täckningen för en Rakelmobil cirka 1-2 kilometer. Täckningen påverkas bland annat av de enskilda Rakelmobilernas känslighet samt områdets topografi och bebyggelse. Rakeltrafik i direkkläge är okrypterad, vilket innebär att den är möjlig att avlyssna.

I direkkläge kan användarna inte skanna trafiken och kan därför inte höra anrop och samtal på det viset. Därför måste samverkan i direkkläge ske på en i förväg överenskommen talgrupp.

¹ End-to-end-kryptering innebär att informationen är krypterad hela vägen från sändaren till mottagaren.

Gatewayläge (GMO)

Radiotrafik i gatewayläge, Gateway Mode Operation (GMO)

När en Rakelmobil saknar täckning från en basstation kan man ställa en fordonsrakel, som har nättäckning, i gatewayläge (GMO). En Rakelmobil i gatewayläge skapar en länk mellan Rakelnätet och den Rakelmobil som saknar täckning. Den Rakelmobil som inte har kontakt med Rakelnätet ska vara i DMO-läge.

Gatewayläge kan vara användbart exempelvis vid en sjukvårdsinsats i en byggnad dit infrastrukturens radiotäckning inte når. Genom att placera en fordonsmonterad Rakelmobil i gatewayläge i anslutning till byggnaden kan användarna inne i byggnaden kommunicera (i DMO-läge) med övriga Rakelmobiler som arbetar i nätläge (TMO).

Textmeddelande, SDS, kan normalt inte hanteras i gatewayläge.

Repeaterläge (RMO)

Radiotrafik i repeaterläge, Repeater Mode Operation (RMO)

Om räckvidden i direktläge (DMO) behöver förstärkas kan vissa typer av Rakelmobiler sättas i repeaterläge (RMO). När Rakelmobilen sätts i repeaterläge blir den en så kallad repeater. Den fungerar då som en mellanstation för signaler i situationer där användarna är för långt ifrån varandra för att deras Rakelmobiler ska nå varandra. Den Rakelmobil som fungerar som repeater arbetar i DMO-läge mot en eller flera andra Rakelmobiler utan stöd av Rakelnätet.

Repeaterläget är användbart om en insats täcker en stor geografisk yta i ett område där nättäckning saknas. Då kan en Rakelmobil i repeaterläge placeras centralt i området. Denna Rakelmobil vidarebefordrar då all trafik på den valda talgruppen och utökar på så sätt det geografiska område som gruppen kan kommunicera i. Rakelmobilerna har i detta fall ingen kontakt med Rakelnätet och trafiken är okrypterad.

Dynamiskt tilldelade talgrupper och statiska talgrupper**Dynamiskt tilldelade talgrupper**

Användarna tilldelas medlemskap i talgruppen vid behov. Talgruppen finns inte förprogrammerad i Rakelmobilerna. Dynamiskt tilldelade talgrupper bör särskiljas i namnsättning och parametersättning från övriga talgrupper och vara förlagda i särskilda organisationsblock.

Statisk talgrupp

Statiska talgrupper är förprogrammerade i Rakelmobiler och KC-terminaler och är särskilt lämpliga för vardagliga och mer frekventa kommunikationsbehov.

Sammankopplade talgrupper**När använder jag sammankopplade talgrupper?**

Det finns många benämningar på sammankoppling som till exempel gruppkombinering, länkning och patchning. I detta dokument används ordet *sammankoppling*.

Sammankopplade talgrupper kan användas i situationer där olika organisationers talgrupper behöver sammankopplas för att möjliggöra samverkan.

Om en användarorganisations talgrupper kopplas samman med en annan talgrupp kan användarna fortsätta använda sina egna talgrupper och samtidigt samverka med andra organisationer utan att byta talgrupp.

Det finns tekniskt sett två olika metoder att koppla samman talgrupper, länkning och gruppkombinering. För den som använder Rakel att samverka med är det ingen skillnad på metoderna, utan det är en teknisk skillnad som är viktig för ledningscentralen som kopplar samman talgrupperna.

En sammankoppling kan bara utföras från ledningscentral (KC-arbetsplats).

Rakel under särskilda förutsättningar

Samverkan med Sveriges Radio & Information till allmänheten

Rakel är den primära ingången till Sveriges Radios (SR) beredskapsfunktioner samt för begäran om myndighetsmeddelanden. Beredskapsfunktionerna har TiB som ingår i larmkedjan genom sändningstillstånd med staten.

Myndighetsmeddelanden (sker via individsamtal direkt till SR)

Myndigheter har rätt att begära myndighetsmeddelanden vid olika lägen.

Exempel på sådana lägen är:

- Händelser som inte bedöms livsfarliga i ett kort perspektiv.
- Situationer när normal verksamhet i viktiga samhällsfunktioner inte längre kan bedrivas.
- När ett myndighetsmeddelande behövs för att underlätta räddnings- och återställningsarbeten.

VMA – Viktigt Meddelande till Allmänheten

Begäran om VMA (Viktigt Meddelande till Allmänheten) görs av räddningsledning eller annan behörig och förmedlas till Sveriges Radio via SOS Alarm.

Sveriges Radio förmedlar sedan VMA, enligt avtal med MSB, till övriga medier, exempelvis TV4, SVT, kommersiella radiokanaler och krisinformation.se.

Regional samverkan

För att säkra den regionala informationsförsörjningen till allmänheten från exempelvis länsstyrelsen efter utfärdat VMA kan Sveriges Radio delta i regionala ledningsmöten. Den regionala samverkansanalysen avgör hur det ska ske i respektive fall.

Metod för sammankoppling vid RAPS-händelser vid särskilda objekt och vid särskild verksamhet

För användarorganisationer som normalt inte samverkar med RAPS-organisationer och vars verksamhet innebär faror, särskilda risker, skyddsobjekt eller liknande kan talgrupper tillfälligt sammankopplas för att samverka med RAPS-organisationer ska vara möjlig.

Detta förutsätter att avtal finns med en kommunikationscentral som har tillräcklig behörighet, exempelvis en larmcentral eller ledningscentral.

Användarorganisationen vid objektet behöver skapa en platstalgrupp som ska kunna kopplas samman med RAPS-talgrupper. Larmcentralen/ledningscentralen måste ha rätt att koppla samman denna talgrupp med andra talgrupper, till exempel RAPS-talgrupper.

Användarorganisationen skapar i samråd med MSB Rakel användarstödd platstalgruppen i en egen nummerserie.

Platstalgruppen namnsätts enligt MSB:s direktiv och placeras i det organisationsblock som MSB anvisar, vilket gör det möjligt för larmcentralen/ledningscentralen att komma åt talgruppen. Talrättigheter ges till "egen organisation" och larmoperatörens block.

Talgruppen säkerställer direkt samverkan mellan RAPS-organisationer och den externa organisationen vid en uppkommen händelse. Sammankopplingen bryts efter händelsen.

Larm och samverkan vid utsläpp av radioaktiva ämnen

Vid utsläpp av radioaktiva ämnen sker utlarmning på nationell, regional och lokal nivå enligt överenskomna rutiner.

Kärnkraftverket skickar via SOS Alarm en begäran om VMA till Sveriges Radio. Samtidigt aktiveras överenskomna larmplaner för larm till alla TiB-myndigheter, regionala aktörer med flera.

I normalfallet startar händelsen som en RAPS-händelse som övergår i en mer omfattande insats med flera användarorganisationer som verkar både på lednings- och samverkansnivå och på skadepplatsnivå. En händelse berör även SAR-organisationerna eftersom både sjögående och flygande resurser kan komma att användas vid insatsen.

Länsstyrelserna i kärnkraftslänen är ansvariga för kärnkraftsberedskapen. I deras beredskapsplaner för en kärnteknisk olycka definieras larmkedjan, som enligt överenskommelse utförs av SOS Alarm. Detta sker i olika kanaler via den Nationella Larmstrukturen. En av dessa kanaler är utlarmning via Rakel. Samverkan sker efter behov i regionala och nationella samverkanskonferenser i talgrupper avsedda för detta.

Observera att vid en kärnteknisk olycka i utlandet är förfarandet annorlunda. Då är det SMHI som är Sveriges kontaktpunkt (PoC – Point of Contact).

Hur Rakelsystemet används i olika situationer

Det här dokumentet är tänkt att underlätta för aktörerna att göra på ett likartat sätt i Rakel oavsett vilken del av landet de befinner sig i och oavsett vilken typ av samverkan insatsen behöver.

Sambandsansvarig Rakel i egen organisation

Varje användarorganisation ska ha en sambandsansvarig.

Syftet med en sambandsansvarig är att underlätta samverkan mellan aktörer vid planering och användning av Rakel. Detta innebär att organisationen har en utpekad kontaktperson som är ett stöd för frågor som rör samverkan, metoder och rutiner i Rakel.

Sambandsansvarig har ett övergripande ansvar för den egna organisationens sambandstjänst, bland annat talgruppsstruktur, vilka talgrupper som används och hur, när och varför de används.

Sambandsansvarig ansvarar även för att den metodik som används är effektiv vilket innebär att den sambandsansvarige behöver ha god kunskap om hur olika drift- och trafiksätt påverkar Rakelsystemet och användarna.

Sambandsansvarig är organisationens kontaktperson för frågor från andra samverkande aktörer. Sambandsansvarig ska ha god kännedom om sin egen organisations metoder och rutiner i Rakel.

Sambandsansvarig ansvarar för att den egna organisationens Rakelanvändare genom utbildning och övning har tillräcklig kunskap och färdighet om Rakelsystemet utifrån organisationens behov.

Exempel på uppgifter för en sambandsansvarig:

- I förväg planera hur samverkan och samband i Rakel ska fungera och utforma riktlinjer som organisationen ska förhålla sig till.
- Ta fram sambandsplan för organisationen. En sambandsplan är en beskrivning av hur olika funktioner ska samverka med varandra vid olika typer av händelser, både internt och externt. Sambandsplanen ska anpassas till de egna behoven och vad uppdraget är i vardag och kris. Det är bra att utgå ifrån vilken typ av händelser organisationen kan tänkas ställas inför och vilka behov organisationen därför har av att samverka med andra.
- Regelbunden kontakt med samverkande aktörer i frågor gällande sambandstjänst.

Sambandsledare – samverkan vid större händelser

Där behov av samverkan med flera organisationer uppstår, ska en sambandsledare utses med mandat att upprätta gemensam sambandsplan för inblandade aktörer. Sambandsledare utses i samverkan med berörda aktörer och utses initialt från lämplig organisation. Övriga organisationer ska stödja och biträda den utpekade sambandsledaren.

Tillgänglighet i Rakel nätet

Nätägaren kan styra tillgänglighet i nätet för att säkerställa effektiv samverkan i särskilda fall. Det innebär att vissa användare då kan få begränsad tillgång till nätet.

Kommunala räddningsinsatser

På insatser där räddningstjänsten har huvudansvaret för insatsen används normalt *ordinarie RAPS-talgrupper*.

Det normala är att varje ny händelse ska få en ny RAPS-talgrupp anvisad.

Om en ny händelse hanteras av samma räddningsstyrka, är det inte nödvändigt att anvisa en ny talgrupp för varje händelse.

Ett exempel på detta kan vara översvämningar på flera adresser i samma kvarter. En och samma räddningsstyrka hanterar då samtliga dessa ärenden och det behövs inte en ny talgrupp för varje adress. Då är det i stället en RAPS-talgrupp för samtliga ärenden som den aktuella räddningsstyrkan hanterar.

Utlarmning

När utlarmning sker bör informationen om vilken RAPS-talgrupp som är anvisad för den aktuella händelsen inkluderas, men det kan också skickas ut genom en kompletterande larminformation. Samtliga larmade enheter passar den RAPS-talgrupp som de fått anvisad när de är under framkörning.

Utlarmning av polisenheter – information till polisens ledningscentral

SOS-centralen meddelar polisens ledningscentral vilken RAPS-talgrupp som är anvisad till den aktuella händelsen.

Ledningscentralen beordrar en polispatrull via en ordertalgrupp, och informerar patrullen om vilken RAPS-talgrupp som ska användas för samverkan.

Polispatrullen anmäler sig på anvisad RAPS-talgrupp när patrullen påbörjar framkörningen. RAPS-talgruppen passas sedan under polispatrullens framkörning.

Om det inte finns en tillgänglig polispatrull att skicka till händelsen, eller om polispatrullen har lång framkörning, bör ledningscentralen meddela detta till räddningsledare/räddningstjänstenhet på den anvisade RAPS-talgruppen.

Polispatruller meddelar framme på plats till ledningscentralen med status.

Kvittens

Räddningstjänstenheter som har tagit emot ett larm kvitterar detta med status till sin egen SOS-central/larmcentral och påbörjar uppdraget på den RAPS-talgrupp som de fått anvisad.

Statusen får inte skickas öppet i en RAPS-talgrupp.

Totalinfo – information på RAPS-talgruppen från SOS-centralen efter första kvittenserna

SOS-centralen avvaktar tills primärt larmade räddningsresurser och ambulanser har kvitterat larmet med status, och därefter ger SOS-centralen information i form av totalinfo på den anvisade RAPS-talgruppen.

Totalinfo ska innehålla minst följande information:

- Var händelsen har inträffat.
- Vad har inträffat.
- Larmade resurser.
- Kända hot och risker.
- Om sammankoppling av talgrupper utförts.

Om inga konkreta frågor finns beträffande kompletterande uppgifter för larmet, ska ingen muntlig kvittens eller anrop ske förrän SOS-centralen gått ut med totalinfo.

Räddningstjänst och ambulans med befäl/räddnings-/sjukvårdsledare kvitterar muntligt given totalinfo på den anvisade RAPS-talgruppen. Om det är enheter med stor skillnad i anspänningstid larmade till samma händelse, kan aktuell totalinfo behöva repeteras.

SOS-central/larmcentral/ledningscentral kan göra inbrytning på RAPS-talgrupp om samtal pågår.

Framkörning och ankomst

Ankomst till händelsen – Vindruterapport

Vindruterapporten ska vara mycket kortfattad och skapa en direkt bild av det den rapporterade enheten ser vid framkomst. Syftet med vindruterapporten är att ge möjlighet till mental förberedelse för de resurser och strategiska funktioner som har medlyssning och som är under framkörning.

Vindruterapporten ska lämnas öppet på den anvisade RAPS-talgruppen av den första anländande enheten oavsett organisations- eller myndighetstillhörighet utan föregående samtalsbegäran.

Några exempel på vindruterapporter:

- ”Räddning-55-2010 framme - Brand Storgatan i X-by - Inget synligt”!
- ”Polis-31-9110 framme - Brand Storgatan i X-by - Tjock svart rök väller ut genom fönster på 3:e våningen, folk på balkong, många inblandade”!
- ”Ambulans-39-9380 framme – Korsningen Storgatan Långgatan i X-by - Bil på sidan, två personer på utsidan, mycket halt på olycksplatsen”.

Invänta ingen kvittens!

Den som har hört har fått möjlighet att skapa sig en bild av händelsen. Vindruterapporten ger förutsättningar för kompletterande eller förberedande order för inblandade organisationer/enheter.

Första räddningsenhet ankommer till händelsen

I de fall en räddningsenhet anländer först till en händelse kan en styrkeledare för att vinna tid ge direkt order på RAPS-talgruppen till egna enheter om angreppsväg, stegars placering och så vidare. Direktiv kan även ges om ambulansplacering och nödvändig initial polisinsats.

Order till räddningsenheter eller annan organisations först anländande enheter som gäller igångsättning av insatsen, är av värde att höra även för övriga inblandade och larmade organisationer/enheter.

Polisens ledningscentral

Vid resursbrist hos polisen eller om polispatrullen anländer sist, har polisens ledningscentral möjlighet att avlyssna radiotrafiken och ge kompletterande information om detta till räddningsledaren.

Om möjligt bör ledningscentralen ha medhörning på den aktuella RAPS-talgruppen tills dess att första polispatrull anlärt till platsen.

Lägesrapport för respektive organisation

Innehållet av en lägesrapport regleras organisationsvis och varierar mellan olika län. Den lämnas normalt på en talgrupp som är intern för användarorganisationen, men kan även lämnas på såväl RAPS-talgrupp som på en insatstalgrupp.

Skadeplats

Samverkan på skadeplats

Samverkan mellan räddnings-, ambulans- och polisenheters ledningsfunktioner sker via anvisad RAPS-talgrupp om inte annat särskilt överenskommit.

Räddningstjänsten

Tidpunkten när räddningstjänsten går över till eget skadeplats-samband varierar beroende på typ av händelse och vilka rutiner som finns för skadeplatssambandet.

Räddningstjänstens skadeplatssamband sker enligt organisationens egna rutiner. Det är räddningsledarens ansvar att RAPS-talgruppen passas och används för kommunikation med samverkande RAPS-organisationer.

Ambulanssjukvården

Sjukvårdsledning på plats bedömer när ambulanserna ska lämna aktuell RAPS-talgrupp för att gå över till egen organisations skadeplatssamband.

Ambulanssjukvårdens skadeplatssamband sker vid behov i organisationens egna insatstalgrupper. Det är sjukvårdsledarens ansvar att RAPS-talgruppen passas och används för kommunikation med samverkande RAPS-organisationer.

Radiosamband mellan sjukvårdsledaren, övriga ambulanser, SOS-central/larmcentral, sjukhus, TiB-funktion med mera, sker vid behov på aktuell sjukvårdsinsatstalgrupp eller via individanrop.

Polisen

Beroende på läge och situation, antal polispatruller och så vidare, avgör ansvarigt befäl på platsen, platschefen eller polisinsatschefen i samråd med ledningscentralen vilka talgrupper som polisen ska använda på skadepplatsen. Befälsfunktionen/förmannen blir då gränssnittet mot övriga samverkande organisationer och ansvarar för att RAPS-talgruppen passas och används för kommunikation med samverkande RAPS- organisationer.

RAPS Ledningstalgrupper

Om gemensamma ledningsresurser är geografiskt separerade på en skadepplats, eller på grund av händelsens storlek, kan vid behov en RAPS Ledningstalgrupp användas för samverkan mellan ledningsenheter för räddning, ambulans, polis och SOS-central/larmcentral.

En RAPS Ledningstalgrupp är också lämplig att använda vid större händelser för ledningssamverkan.

Räddningsledningen fastställer efter samråd med SOS-central/larmcentral om en RAPS Ledningstalgrupp ska användas vid händelsen.

Brytpunkt

När brytpunkt upprättas ska den anvisade RAPS-talgruppen användas för samband till och från brytpunkten.

Genom att beordrade/larmade enheter på väg till en insats utanför eget område snarast går över på anvisad RAPS-talgrupp, kan räddningsledaren på plats och/eller bakre stabsfunktion snabbt bilda sig en uppfattning om tillförda resurser och beräknad ankomsttid för dessa. Omvänt kan dessa enheter få en lägesbild och möjlighet till mental förberedelse genom att avlyssna RAPS-trafiken under framkörning.

RAPS-samverkan över länsgränser

Räddningstjänst och ambulanssjukvård

Samverkan över länsgränser hanteras inom räddningstjänst och ambulanssjukvård genom att RAPS-talgrupperna för angränsande län ska vara programmerade i Rakelmobilerna.

Om det saknas en aktuell RAPS-talgrupp för en händelse, kan SOS-central/larmcentral utföra sammankoppling med en annan RAPS- eller Blå-talgrupp från eget län.

Samverkan Polis-talgrupper

Polisens enheter har egna samverkanstalgrupper programmerade i Rakelmobilerna, avsedda för sammankoppling till annat läns RAPS-talgrupper. Talgrupperna används även för sammankoppling med andra samverkanstalgrupper som Samverkan Blå och SAR.

Sammankoppling utförs av egen ledningscentral.

När en polis enhet åker på en räddningsinsats i annat län beordrar ledningscentralen enheten att passa en av polisens interna samverkanstalgrupper för länet. Samverkanstalgruppen sammankopplas

med den aktuella RAPS-talgruppen som räddningstjänsten använder på räddningsinsatsen.

RAPS vid planerad samverkan

Vid planerad verksamhet, och i vissa fall även oplanerad, som huvudsakligen ligger inom en enskild aktörs ansvarsområde men ändå minutoperativt påverkar samverkande aktörer finns ett behov av att fortlöpande sprida lägesbild och information om händelsen. Detta fungerar som beslutsunderlag för samverkande aktörer. Informationsspridningen är primärt enkelriktad men kan i undantagsfall också behöva kompletteras.

Ofta finns ett generellt behov av att få löpande information från polisen om bland annat ordnings- och trafikläge. På begäran kan SOS-central/larmcentral anvisa en RAPS-talgrupp för informations-spridning kring händelsen.

Om det under pågående verksamhet inträffar en händelse ska den hanteras enligt normala rutiner, det vill säga inte på den RAPS-talgrupp som redan används eftersom behovet av informations-spridning i den pågående verksamheten kvarstår.

RAPS-talgrupper hos övriga organisationer

Trafikverkets ledningscentraler – TLC

Trafikverkets ledningscentraler (TLC) har tillgång till RAPS-talgrupper för att på begäran av räddningsledare genom samman-koppling kunna ansluta resurser för landsväg och järnväg (bered-skapshavande funktion) eller annan begärd resurs, till anvisad RAPS-talgrupp där räddningsinsatsen pågår. TLC har medhörning om möjligt på händelser efter väg och järnväg.

Trafikverket – Vägassistans

I de tre storstäderna har Trafikverket en särskild organisation, Vägassistans som samordnar varning, avspärrning och bärgning. Vägassistans fordon är försedda med Rakel och har tillgång till RAPS-talgrupperna för aktuellt område.

TLC anvisar aktuell RAPS talgrupp till Vägassistans om det bedöms nödvändigt.

I vissa tunnlar i Stockholm, ingår Vägassistans i tunnlarnas säker-hetskoncept i form av 1:a insatsstyrka.

Vägassistans fordon ska ses som resurser som ingår i en räddnings-insats på väg och biträder med avspärrning och trafikreglering.

Statlig räddningstjänst – SAR-talgrupper

SAR-talgrupper

För rutinmässig insatssamverkan och ledning av statlig räddningstjänst – Search and Rescue och som sker mellan sjö-, flyg-räddnings- och efterforskningsenheter från flera organisationer används nationella SAR-talgrupper.

En SAR-talgrupp är en gemensam insats- och ledningstalgrupp.

SAR-talgrupperna syftar till att skapa en gemensam kommuni-kationsplattform vid samverkan mellan sjö-, flygräddnings- och efterforskningsenheter.

Sjögående, landgående och flygande enheter som normalt kan användas för sjö- och flygräddning samt efterforskning och fjällräddning ska ha SAR-talgrupperna statistiskt programmerade i Rakelmobilerna.

RAPS-organisationernas ledningsfordon samt fast monterade reservradiostationer i berörda organisationers kommunikationscentraler bör ha samtliga SAR-talgrupper statistiskt programmerade i Rakelmobilerna.

För enheter som tillhör räddningstjänst, ambulans och polis och som normalt inte har SAR-talgrupperna programmerade, kopplar SOS-central/larmcentral/egen ledningscentral samman med SAR-talgruppen.

Utlarmning/Anmälan/Framkörning sjö- och flygräddning

Utlarmning

Efter att JRCC (Joint Rescue Coordination Center) larmat ut resurser som normalt används vid sjö- och flygräddning, beordrar JRCC över dessa till en anvisad SAR-talgrupp. Detta sker så snart de utlarmade och engagerade enheterna/ledningsetheterna anmält sig eller anropats av JRCC.

I de fall ett sjö- eller flygräddningsärende behöver medverkan av kommunal räddningstjänst, ambulans eller polis så begär JRCC detta av aktuell SOS-central/larmcentral eller polisledningscentral som larmar räddningstjänst, ambulans och polis enligt ordinarie rutiner.

Vid larmet från JRCC till respektive organisations larm-/ledningcentral anvisar JRCC aktuell SAR-talgrupp. SOS-central/larmcentral gör rutinmässigt en sammankoppling av RAPS-talgruppen in i anvisad SAR-talgrupp.

Totalinfo

Vid insatser där kommunal räddningstjänst eller ambulans medverkar så avvaktar SOS-centralen tills primärt larmade räddnings- och ambulansenheter kvitterat larm med status och ger sedan första information i form av totalinfo på den anvisade RAPS-talgruppen.

När JRCC finns med på RAPS-talgruppen som är sammankopplad med anvisad SAR-talgrupp kan JRCC ge kompletterande information och även tydliggöra att JRCC finns med på talgruppen och kan börja leda insatsen.

Framkörning och ankomst

I samband med totalinfon meddelar SOS-centralen anvisad SAR-talgrupp och att sammankoppling av talgrupper har skett. JRCC kan nu kommunicera med befäl vid insatsen.

När RAPS-talgrupp är sammankopplad med en nationell SAR-talgrupp bör särskilt beaktas vikten av radiodisciplin. Vid behov av mera ingående kommunikation mellan landgående enheter bör andra talgrupper användas. Detta gäller i synnerhet om det finns flygande enheter på talgruppen.

Vid mera omfattande insatser bör sammankoppling med SAR-talgruppen ändras och ske med en RAPS Ledningstalgrupp. Led-

ningsenheterna vid insatsen använder då RAPS Ledningstalgruppen för kommunikation med JRCC och den RAPS-talgrupp som larmet börjat på används för ledning och samordning av egna enheter. Alternativt så används interna insatstalgrupper.

Anmälan till JRCC

När larmade enheter är på väg mot angiven skadeplats eller brytpunkt kommunicerar JRCC med det kommunala brandbefälet, sjukvårdsledare och polisinsatschefen för samverkan om händelsen. Om SOS-centralen av någon anledning inte kopplat samman talgrupperna måste kommunal räddningsledare kontakta JRCC på den aktuella anropstalgruppen eller via individanrop från kontaktboken.

Vid mindre räddningsinsatser kan JRCC direkt leda och samverka med enstaka enheter ur olika organisationer. Vid mer omfattande insatser behöver JRCC ha direktkontakt med respektive organisations ledningsfunktioner.

Anvisad SAR-talgrupp

Det är av stor vikt att alla enheter som larmats för en viss insats passar den anvisade/sammankopplade SAR-talgruppen. Detta gäller även om enheten är en del av själva räddningsinsatsen, eller om enheten utför annan verksamhet i samband med händelsen. Normalt ska endast ledningsfunktionerna kommunicera med JRCC, övriga enheter ska ha medhörning.

Maritim VHF

Vid sjöräddningstjänst används normalt maritim VHF i första hand och Rakel i andra hand. Framför allt gäller detta de sjögående enheterna.

Flygradio vid sjöräddningsinsats

Flygande enheter som deltar i en sjöräddningsinsats ska passa flygradiofrekvensen 123,10 MHz för intern samordning. Maritim VHF och radiosystem vid JRCC

Användandet av maritim VHF regleras internationellt och är primärt radiosystem vid sjöräddning. Vid sjö- och flygräddningsinsats i anslutning till kust och hav används de maritima VHF kanalerna 67 och 74 eller andra tillgängliga arbetskanaler för kommunikation med sjögående och flygande enheter.

Rakel ersätter alltså inte maritim VHF utan användandet av Rakel inriktas på samverkan med, och ledning av, enheter som saknar maritim VHF (främst landgående men även sjögående enheter).

I det maritima och kustnära VHF bandet har JRCC öppen passning på kanal 16 och kan anropas den vägen.

Vissa av polisens och räddningstjänstens ledningsfordon har även tillgång till maritim VHF.

Anrop till JRCC

JRCC använder namnanropet "Sweden Rescue" vid radiotrafik. För att engagerade eller samverkande enheter, främst landgående, utan maritim VHF ska kunna använda Rakel på samma sätt som

VHF, finns en regional sjöanropstalgrupp för varje SAR Sjöregion – Nord, Öst, Syd och Väst.

Anropstalgrupperna används för att spontant etablera kontakt med sjögående enhet eller med JRCC när det gäller sjöräddning. JRCC har öppen passning på alla de fyra regionala anropstalgrupperna.

Samband mellan JRCC och sjögående eller flygande enheter inom en sjöräddningsinsats ska ske på maritim VHF om inte JRCC anvisar annat sambandsmedel, till exempel Rakel.

Anropstalgrupperna kan användas vid spontan samverkan eller då JRCC inte har haft möjlighet att anvisa SAR-talgrupper till någon enstaka land- eller sjöenhet.

Anrop till JRCC – sjögående enheter

De regionala sjöanropstalgrupperna är avsedda för:

- Rutinanrop från sjögående enhet till JRCC
- Anrop till sjögående enheter
- Spontana anrop från landenheter som vill nå sjöräddningen
- Spontan anmälan från landenheter som blivit engagerade i samband med sjöräddningsinsats (om SAR-talgrupp inte anvisats eller kopplats samman med RAPS.)
- Endast anrop, svar på anrop och mycket korta meddelanden

Sjögående enheter bör skanna sjöanropstalgruppen för egen SAR Sjöregion. JRCC passar sjöanropstalgrupperna. Talgrupperna kan även användas för korta rutinmässiga anrop med statusinformation till JRCC, exempelvis då en sjögående enhet lämnar sin kaj för annan verksamhet än sjö- eller flygräddningstjänst.

Anrop till JRCC – flygande enheter

För flygande enheter och övriga resurser som är engagerade i flygräddning över land finns en motsvarande flyganropstalgrupp, som är rikstäckande. Vad som ovan sagts om sjöanropstalgrupperna gäller även i tillämpliga delar denna talgrupp.

- Rutinanrop från flygande enhet till JRCC
- Anrop till flygande enheter
- Spontana anrop från landenheter som vill nå flygräddningen
- Spontan anmälan från landenheter som blivit engagerade i samband med flygräddningsinsats
- Endast anrop, svar på anrop och mycket korta meddelanden
- Flygande enheter bör skanna talgruppen under färd.

Beakta att behöriga användare kan ha tillgång till och avlyssna anropstalgruppen. Eftersom anropstalgrupperna är skannade, ska samtal hållas korta och övergång till annan (SAR-) talgrupp eller individanrop bör ske så fort det är möjligt. Detta gäller i synnerhet flyganropstalgruppen som är rikstäckande.

Miljöräddning till sjöss***Samverkan vid miljöräddningsinsatser***

En miljöräddningsinsats till sjöss bedrivs normalt på Kustbevakningens egna insatstalgrupper.

Har en sjöräddningsinsats övergått till en miljöräddningsinsats kan det vara lämpligt att JRCC låter insatsen behålla den tidigare anvisade SAR-talgruppen.

Vid behov av ledningssamordning kan även ledningstalgrupper för RAPS eller räddningstjänst användas.

Vid miljöräddningsinsatser oavsett om det är statligt eller kommunalt vatten kan samverkanstalgrupper Blå och Alla användas för samverkan med statliga och kommunala enheter.

Vid behov kan SOS-central/larmcentral eller Kustbevakningens ledningscentral sammankoppla talgrupper för de resurser som behöver samverka under insatsen.

Räddningsinsats till sjöss – MIRG (Maritime Incident Response Group)***Samverkan vid MIRG-insatser – MIRG-talgrupper*****MIRG-talgrupper**

MIRG-talgrupperna syftar till att skapa en gemensam kommunikationsplattform för samverkan mellan räddningsenheter vid räddningstjänst till sjöss.

För rutinmässig insatssamverkan vid räddningsinsats till sjöss, används nationella MIRG-talgrupper samt *Rtj DMO*-talgrupper och *KBV DMO*-talgrupper. *Blå DMO*-talgrupperna kan användas för samverkan. Utlarmning av MIRG-styrkor.

Vid brand i fartyg larmas räddningstjänsternas MIRG-styrkor direkt av JRCC via SOS-central/larmcentral enligt ordinarie rutiner.

MIRG-grupper vid Kustbevakningen larmas av Kustbevakningens ledningscentraler.

Räddningsledaren vid JRCC och MIRG-befälet samverkar, dels för att samordna transport, oftast med helikopter, dels för att samordna ledning och insats. Detta görs lämpligen med hjälp av anvisad SAR-talgrupp.

SOS-central/larmcentral ser till att vid behov koppla samman MIRG-grupperna med anvisad SAR-talgrupp. MIRG-grupperna använder MIRG-talgrupperna för intern kommunikation.

Ankomst till haveriplats

Vid ankomst till haveriplats bör talgrupper för ledning och insats separeras.

MIRG-befälet finns i de allra flesta fallen på det skadade fartygets brygga, i närheten av fartygets befälhavare. Där finns även tillgång till maritim VHF.

Sjukvårdsinsats till sjöss – SITS***Samverkan vid SITS-insatser – SITS-talgrupper***

För rutinmässig insatssamverkan vid sjukvårdsinsats till sjöss, används nationella och regionala SITS-talgrupper samt *Sjv DMO*-

talgrupper. *Blå DMO*-talgrupperna kan användas för samverkan. En SITS-talgrupp är en insatstalgrupp för sjukvården.

Utlarmning av SITS-styrkor

Vid sjukvårdsinsats till sjöss larmas sjukvårdsinsatsgrupper direkt av JRCC via SOS central/larmcentral enligt ordinarie rutiner. JRCC larmar SAR-helikoptrar och sjögående enheter och enheter ur Sjöräddningssällskapet för att biträda med transporten.

SOS-central/larmcentral larmar ambulans och ambulanshelikopter enligt ordinarie rutiner.

Berörda enheter och JRCC kan kommunicera med beordrade ambulanser via SAR-/AmbulansRAPS-talgrupp. Sjukvårdsinsatsgrupperna använder de regionala SITS-talgrupperna för intern kommunikation.

Sjuktransport

Fartyg som används för sjuktransporter är normalt SSRS enheter, ambulansbåtar och Kustbevakningens enheter, men även Marinens enheter, lotsbåtar samt Sjöpolisens båtar kan användas.

I alla fall utom då SAR-helikoptern går direkt till sjukhus behövs någon form av samverkan med ambulans eller ambulanshelikopter. I detta fall är det dock viktigt att den av sjukvårdshuvudmannen utsedda ambulansdirigenten vid aktuell SOS-central/larmcentral avgör till vilket sjukhus SAR-helikoptern ska färdas.

Ambulanshelikoptern ska, så långt det är möjligt, använda maritim VHF för samverkan med JRCC och sjögående enheter/fartyg.

Ambulanser bör anmäla sig till JRCC på en sammankopplad RAPS/SAR-talgrupp så att JRCC kan samordna transport/överlämning till ambulansen.

Rakelsamband med flygande enheter

Muntligt anrop, "Nat FlygAnr"

Talgruppen *Nat FlygAnr* passas alltid i flygande resurser som JRCC regelmässigt kan utnyttja för insatser då de är bemannade. Polisens helikoptrar har talgruppen men den passas inte alltid i nuvarande sambandsrutin. Talgruppen passas dessutom alltid av JRCC som vid anrop kallas för "Sweden Rescue".

Om talgruppen används för anrop ska anropet vara mycket kortfattat och vid behov av ytterligare kommunikation ska en alternativ talgrupp väljas.

Alla² flygande enheter med Rakel har en egen talgrupp

Anledningen till detta är att flygande enhetens besättning så långt det är möjligt ska slippa byta talgrupp. I samband med utlarmning kopplar ansvarig ledningscentral samman helikopter-talgruppen med den talgrupp som används av övriga inblandade i ärendet, exempelvis en SAR-talgrupp.

Skogsbrandflyg

På Länsstyrelsens uppdrag genomförs skogsbrandsbevakning från flyg under sommarmånaderna. För ändamålet finns fastställda flygvägar, slingor. Eftersom flygningarna i de flesta fall utförs av uppdragstagare som inte är anslutna till Rakel har den flygande enheten ingen egen talgrupp. Till varje slinga tilldelas en särskild talgrupp som bevakas i den Rakelmobil som medförs i den flygande enheten. Talgruppen kan vara anvisad i förväg eller anvisas rullande av SOS Alarm. Det är berörd länsstyrelse som ansvarar för att ta fram dessa talgrupper.

Exempel på metod, skogsbrandflyg

Om en skogsbrand upptäcks, kopplar SOS Alarm samman slingans talgrupp med den RAPS-talgrupp som tilldelas skogsbranden. På så sätt kan skogsbrandflyget dirigera utlarmade enheter till rätt plats.

Exempel på metod, sjuktransport

Vid en sjuktransport med helikopter kopplar SOS Alarm/larmcentral samman aktuell helikoptertalgrupp med den sjukvårdsinsattalgrupp eller RAPS (beroende på händelsens art) som används vid olycksplatsen eller motsvarande. Därefter kopplar SOS Alarm/larmcentral samman, vid landning, med den samverkanstalgrupp som tillhör mottagande sjukhus.

SAR-händelse

Vid sjö- och flygräddning anvisas en SAR-talgrupp av JRCC och i de fallen kan de flygande enheterna själva gå över till anvisad SAR-talgrupp. Motsvarande gäller när polisens NLC³ anvisar en SAR-talgrupp för användning vid eftersök av försvunnen person.

Efterforskning och fjällräddning

Samverkan vid efterforsknings- och fjällräddningsinsatser

SAR Mark-talgrupper⁴

För efterforskning och fjällräddning finns nationella SAR-talgrupper som används för efterforskning och fjällräddning vid samverkan med externa resurser som helikoptrar, flygplan, hemvärnet samt enheter ur SSRS.

En SAR-talgrupp är avsedd för gemensam insatssamverkan på motsvarande sätt som en RAPS-talgrupp.

SAR-talgrupperna för efterforskning och fjällräddning disponeras av polisens NLC som vid behov kan koppla samman med SAR-talgruppen.

Används flera flygande enheter vid insatsen kan dessa med fördel separeras från övriga enheter genom att använda en SAR-talgrupp för denna samverkan.

Även vid andra typer av insatser där externa resurser från blåljusorganisationerna används kan polisens SAR-talgrupper användas.

³ Nationella ledningscentral

⁴ Polisen håller på att införa Rakel inom fjällräddningen och ska vara klara med detta före utgången av 2016.

Maritim VHF

Flygande enheter som deltar i en fjällräddningsinsats ska om möjligt passa maritim VHF på kanal 16 eller annan anvisad kanal, vanligen kanal 72 och 77. Maritim VHF används som anrops och arbetskanal för fjällräddningens alpin- och grotrräddningsgrupper.

Flygradio

Flygande enheter som deltar i en efterforsknings- eller fjällräddningsinsats ska passa flygradiofrekvensen 123,10 MHz för intern samordning.

Räddningsledaren kan då han bedömer det lämpligt, utse en Aircraft Coordinator (ACO) som samordnar de flygande enheterna.

Utlarmning av efterforsknings- och fjällräddningsresurser

Polisens ledningscentraler larmar ut egna resurser.

Namnanrop i Rakel

I vissa fall är det lämpligt att för större kommunikationscentraler använda annat muntligt anrop än det taktiska numret. Det kan t ex vara då olika nummer presenteras vid olika samtal eller då andra förhållanden gör att det inte är lämpligt att knyta samtalen till ett visst taktiskt nummer. För kommunikationscentraler med många olika samarbetspartners kan det också vara en fördel att namnanropet indikerar att samtal sker med en kommunikationscentral och inte med en fältenhet.

Namnanropen ska tydligt visa för vilken organisation de gäller.

ANROP	FUNKTION	ORGANISATION	ANMÄRKNING
Sweden Rescue	JRCC	Sjöfartsverket	Sjö- och flygräddningscentralen
SOS	SOS-central	SOS Alarm	Operativ trafik med SOS central. Vid behov kompletteras med specifik funktion. Ex SOS KBX eller SOS Växjö
Räddning 100	SSRC	Storstockholms brandförsvaret	Larm- och ledningscentral för Storstockholms brandförsvaret
Räddning 800	RCSL	Södertörns Brandförsvärsförbund	Larm- och ledningscentral för Södertörns brandförsvärsförbund
RSG 51	RC RSG	Rtj Storgöteborg	Larm- och ledningscentral för Räddningstjänsten Storgöteborg
Räddning SÄRF	Inre befäl	SÄRF	Ledningscentral/Inre befäl Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund
LC NÄRF	Inre befäl	NÄRF	Ledningscentral/Inre befäl Räddningstjänsten Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund
RC-Syd	Inre befäl och Larmbefäl	Räddningscentralen Hyllie	Räddningscentralen Hyllie (Inre befäl och Larmbefäl)
Militär XX	MIC (Militär Insatschef)	Försvarsmakten	Vid samverkan med den militära insatschefen under insats. XX = De två sista siffrorna i MSISDN
Trafikverket	Trafikledningscentral Väg	Trafikverket	Ledningscentraler Väg för Region Nord, Mitt, Väst och Syd Vid behov kompletteras med tex: TLC Syd

ANROP	FUNKTION	ORGANISATION	ANMÄRKNING
Trafik Stockholm	Trafikledningscentral Väg	Trafikverket och Stockholms stad	Ledningscentral Väg för Trafikverkets Region Stockholm, Region Öst samt Stockholms stad
Polis 1-0	RLC region Nord	Polisen	Innefattar län: Norrbotten Västerbotten Västernorrland Jämtland
Polis 2-0	RLC region Mitt	Polisen	Innefattar län: Gävleborg Uppsala Västmanland
Polis 3-0	RLC region Stockholm	Polisen	Innefattar län: Stockholm Gotland
Polis 4-0	RLC region Öst	Polisen	Innefattar län: Östergötland Södermanland Jönköping
Polis 5-0	RLC region Väst	Polisen	Innefattar län: Västra Götaland Halland
Polis 6-0	RLC region Syd	Polisen	Innefattar län: Kalmar Kronoberg Skåne Blekinge
Polis 7-0	RLC region Bergslagen	Polisen	Innefattar län: Örebro Dalarna Värmland
Polis 8-0	NLC (Nationella ledningscentralen)	Polisen	Nationellt

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Publ.nr MSB926 - reviderad september 2017 ISBN 978-91-7383-770-5